

KVKK'dan Biyometrik Verilerin İşlenmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara İlişkin Rehber İlke Kararı

BİLGİ NOTU

KVKK, Biyometrik Verilerin İşlenmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Husurlara İlişkin Rehber İlke Kararı Yayımladı

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ("Kurum") tarafından Biyometrik Verilerin İşlenmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Husurlara İlişkin Rehber İlke Kararı ("İlke Karar") yayımlandı.

İlke Kararda, özel nitelikli kişisel veriler arasında sayılan biyometrik veri kavramı incelenmiş, biyometrik verinin neyi içerdiği konusunda yol gösterici açıklamalara yer verilmiştir. Biyometrik veri kavramının içeriği açıklanırken Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğündeki tanımlamalara atıf yapılmış, Türk yargı organları tarafından bu kavrama ilişkin verilen karardan yararlanılmıştır.

İlke Kararda bu kaynaklardan hareketle, biyometri ve biyometrik veri kavramı tanımlanmıştır. **Biyometri**, insana ait fiziksel veya davranışsal özellikler olarak tanımlanmış, **Biyometrik Veriler** ise kişilerin unutmamasının mümkün olmadığı, genelde ömür boyu değişmeyen ve herhangi bir müdahaleye gerek olmaksızın zahmetsiz bir şekilde sahip olunan veriler tanımı yapılarak Kurum tarafından yararlanılan kaynaklara atıfta bulunulmuştur. Biyometrik veriler, fizyolojik nitelikli biyometrik veriler ve davranışsal nitelikli biyometrik veriler olarak da sınıflandırılmıştır. Buna göre **fizyolojik nitelikli biyometrik veriler**; kişinin parmak izi, retinası, avuç içi, yüzü, el şekli, irisi gibi biyometrik veriler iken; **davranışsal nitelikli biyometrik veriler** ise kişinin yürüyüş biçimi, klavyeye basış biçimi, araba sürüş biçimi gibi biyometrik veriler olarak açıklanmıştır.

I. Biyometrik Veri İşleme İlkeleri

Biyometrik veriye ilişkin tanımlamalara yer verildikten sonra biyometrik verilerin işlenmesi için uyulması gereken ilkeler ve noktalar açıklanmıştır.

Biyometrik verilerin işlenmesinde, veri işleyenlerin öncelikle biyometrik veri işleme şartlarının mevcudiyetine dikkat etmesi gerektiği vurgulanmış bunun yanında kişisel verilerin işlenmesinde genel ilkelere ve özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için gerekli olan şartlara da dikkat edilmesinin önemli olduğu açıklanmıştır. Buna göre Kanun'un 6. maddesi uyarınca sağlık ve cinsel hayat dışındaki özel nitelikli kişisel verilerin kanunlarda öngörülen hallerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebileceği düzenlendiğinden, biyometrik verilerin açık rıza yoksa kanunlarda öngörülen hallerde işlenebileceği ifade edilmiştir.

Bunun yanında biyometrik verilerin işlenmesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulu("Kurul") tarafından verilen kararlara da atıf yapılmış, biyometrik verilerin işleme şartlarının değerlendirilmesinde somut olay çerçevesinde de değerlendirme yapılacağı belirtilmiştir.

Bu değerlendirmeler ışığında Kurum, İlke Kararında biyometrik veri işleme ilkelerini açıklamış ve ancak bu ilkeler doğrultusunda biyometrik verilerin işlenebileceği belirtilmiştir. Biyometrik veri işleme ilkeleri madde halinde şu şekilde açıklanmıştır;

- Temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunmaması (ölçülülük unsuru)
- Başvurulan yöntemin işleme amacına ulaşılabilmesi bakımından elverişli olması, veri işleme faaliyetinin ulaşılmak istenen amaç için uygun olması (elverişlilik unsuru)
- Biyometrik veri işleme yönteminin ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olması (gereklilik unsuru)
- Veri işlemeye ulaşılmak istenilen amaç ve aracın arasında orantı bulunması (orantılılık unsuru)
- Gerektiği süre kadar tutulması, gereklilik ortadan kalktıktan sonra söz konusu verilerin gecikmeksizin/derhal imha edilmesi

- İşleme amacı doğrultusunda sınırlı olmak üzere; veri sorumlularının Kanunun 10 uncu maddesine uygun bir biçimde aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmesi
- Açık rızanın gerekmesi halinde ilgili kişilerin açık rızalarının Kanuna uygun şekilde alınmış olması

Kurum, ilkelerin yanında biyometrik verilerin hukuka uygun şekilde işlenmesi için aşağıdaki noktalara da uyulması gerektiğini açıklamıştır;

- Veri sorumlusu tarafından, biyometrik veri işleme için sayılan tüm ilkelerin sağlandığı hususu kayıt altına alınıp belgelendirilmelidir.
- Gerekeceği takdirde, biyometrik veri alınırken genetik veri (kan, tükürük vb.) alınmamalıdır.
- Biyometri türünün veya türlerinin seçiminde (iris, parmak izi, elin damar ağı, vb.) tercih edilen biyometrik veri türünün veya türlerinin diğerleri yerine neden seçildiğine dair gerekçeler ve belgeler sunulmalıdır.
- Biyometrik verilerin ne kadar süre boyunca tutulacağı(azami süre) nedenleri ile birlikte kişisel veri saklama ve imha politikasında veri sorumlusu tarafından açıklanmalıdır.

II. Biyometrik Veri Güvenliği

Kurum, bir diğer başlık olarak biyometrik veri güvenliği konusunda da açıklamalarda bulunmuştur. Bu başlıkta biyometrik veri işlerken veri sorumlularının daha önce Kurum'un verdiği 31/01/2018 tarihli ve 2018/10 sayılı karar olan "Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemler" de belirtilen tedbirlere uyulmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Yine daha önce Kurum tarafından verilen tavsiye tedbirlerden uygun olanlara uyulması ve verilerin güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli teknik ve idari tedbirlerin alınması gerektiği belirtilmiştir.

Kurum, bunların yanında biyometrik veri işleme konusunda veri sorumlularının aşağıda sayılan idari ve teknik tedbirleri de alması gerektiğini açıklamıştır;

a) Teknik Tedbirler

- Biyometrik veriler bulut sistemlerinde ancak kriptografik yöntemler kullanılarak muhafaza edilmelidir.
- Türetilmiş biyometrik veriler, orijinal biyometrik özelliğin yeniden elde edilmesine izin vermeyecek biçimde saklanmalıdır.
- Biyometrik veriler ve şablonları güncel teknolojiye uygun olarak, yeterli güvenliği sağlayacak kriptografik yöntemlerle şifrelenmelidir. Şifreleme ve anahtar yönetimi politikası açıkça tanımlanmalıdır.
- Veri sorumlusu sistemi kurmadan önce ve herhangi bir değişiklikten sonra, oluşturulacak test ortamlarında sentetik veriler (gerçek olmayan) aracılığıyla sistemi test etmelidir.

b) İdari Tedbirler

- Biyometrik çözümü kullanamayan (biyometrik verilerin kaydedilmesi veya okunması imkansız, kullanımı zorlaştıran handicap durumu, vb.) veya kullanmaya açık rızası olmayan ilgili kişiler için herhangi bir kısıtlama veya ek maliyet olmaksızın alternatif bir sistem sağlanmalıdır.
- Biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulamanın yapılamaması ya da başarısızlığı durumunda gerçekleştirilecek bir eylem planı oluşturulmalıdır (bir kimliği doğrulayamama, güvenli bir alana girme yetkisi eksikliği, vb.). Yetkili kişilerin biyometrik veri sistemlerine erişim mekanizması kurulmalı, yönetilmeli ve sorumluları belirlenerek belgelendirilmelidir.
- Biyometrik veri işleme sürecinde yer alan personel biyometrik verilerin işlenmesi hususunda özel eğitimler almalı ve söz konusu eğitimler belgelendirilmelidir.
- Çalışanların sistem ve servislerdeki muhtemel güvenlik zafiyetleri ve söz konusu zafiyetler sonucu oluşabilecek tehditleri bildirebilmesi için resmi bir raporlama prosedürü oluşturulmalıdır.
- Veri sorumlusu bir veri ihlali durumunda uygulanmak üzere acil durum prosedürü oluşturmalı ve ilgili herkese duyurmalıdır.

Kurum'un yayımladığı İlke Karar rehberine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

P: +90 212 944 58 58
info@mclegal.com.tr | mclegal.com.tr
Levent Mah. Karanfil Aralığı No:8 Beşiktaş / İSTANBUL

Bu bilgi notu ve içeriğinde yer alan bilgiler sizleri güncel konularda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir şekilde hukuki görüş ve/veya danışmanlık teşkil etmemektedir. Hukuki danışmanlık hizmeti almak için lütfen iletişime geçiniz.